

Davao del Sur State College
Brgy. Matti, Digos City, Davao del Sur

Introduksyon sa Pamamahayag

Justine Daphnie Salvacion, PhD

Introduksyon sa Pamamahayag

Justine Daphnie Salvacion, PhD

PAUNANG SALITA

Malugod na inihahandog ang aklat na *Introduksyon sa Pamamahayag* bilang isang kagamitang panturo na magsisilbing gabay ng mga mag-aaral sa pag-unawa sa mga batayang konsepto, prinsipyo, at kasanayan sa larangan ng pamamahayag. Inihanda ang materyal na ito upang maging sistematiko, makabuluhan, at napapanahon ang pagkatuto, alinsunod sa mga layunin ng kurso at sa pangangailangan ng mga mag-aaral sa ika-21 siglo.

Nilalayon ng course pack na ito na linangin ang kaalaman at kasanayan ng mga mag-aaral sa iba't ibang anyo ng pagsulat sa pamamahayag, kabilang ang pagsulat ng balita, lathalain, editorial, kolum, isports, at photojournalism. Higit pa rito, binibigyang-diin nito ang kahalagahan ng katotohanan, katumpakan, pagiging obhetibo, pananagutan, at etika sa pangangalap, pagsusuri, at pagpapalaganap ng impormasyon sa iba't ibang plataporma ng midya.

Ang bawat aralin ay naglalaman ng malinaw na mga layunin, talakayan, halimbawa, gawaing pampagkatuto, at pagtataya upang higit na mapalalim ang pag-unawa ng mga mag-aaral sa mga paksang tatalakayin. Isinasaalang-alang din sa pagbuo ng course pack na ito ang kasalukuyang kalakaran sa digital na pamamahayag at ang mahalagang papel ng media at information literacy sa paghubog ng mga responsableng mamamayan at mamamahayag.

Inaasahan na ang course pack na ito ay magiging kapaki-pakinabang hindi lamang sa mga mag-aaral kundi maging sa mga guro bilang isang sangguniang akademiko sa pagtuturo ng *Introduksyon sa Pamamahayag*. Nawa'y magsilbi itong inspirasyon sa paglinang ng mapanuri, responsable, at makabayang mamamahayag na handang gamitin ang kanilang tinig at kakayahan sa pagtataguyod ng katotohanan at kapakanan ng lipunan.

TALAAN NG NILALAMAN

	PAHINA
DAHON NG PAMAGAT	i
PAUNANG SALITA	ii
TALAAN NG NILALAMAN	iii
MODYUL 1: Ang Pahayagan	1
Aralin 1: Pamamahayag	2
Aralin 2: Kasaysayan ng Pamahayagan sa Pilipinas mula Unang Panahon hanggang Panahon ng Pagbabago	9
Aralin 3: Kasaysayan ng Pamahayagan sa Pilipinas mula Panahon ng Amerikano hanggang Panahon ng Liberasyon	13
Pagtataya	17
Buod ng Modyul	18
Sanggunian	19
MODYUL 2: Balita	20
Aralin 1: Paglalakbay, Sangkap, at Pamanubay ng Balita	21
Aralin 2: Iba't Ibang Uri ng Balita	27
Aralin 3: Pagsulat ng Balita	31
Pagtataya	35
Buod ng Modyul	37
Sanggunian	37
MODYUL 3: Mga Sulating Pampahayagan	38
Aralin 1: Kahulugan at Uri ng Pangulong Tudling o Editoryal	39
Aralin 2: Pagsulat ng Pangulong Tudling o Editoryal	43
Aralin 3: Kahulugan at Uri ng Piling Lathalain	50
Aralin 4: Balitang Pampalakasan o Isports	57
Pagtataya	62
Buod ng Modyul	63
Sanggunian	64
MODYUL 4: Pagwawasto, Pag-uulo at Disenyong Pampahayagan	64
Aralin 1: Pagwawasto ng Kopya, Sipi, o Orihinal	65
Aralin 2: Pagsulat ng Ulo ng Balita	69
Aralin 3: Larawang Pampahayagan	74
Aralin 4: Pag-aanyo ng Pahina	80
Pagtataya	85
Buod ng Modyul	86
Sanggunian	86

APPENDICES

87

1. Grammarian's Certificate
2. Course Outline
3. Syllabus

